

แบบรายงานผล

การดำเนินงานผลงานเด่น

YOUNG SMART FARMER

นางสาวเด่นนภา ทาวรสาย

380 หมู่ 8 ต.หนองกิ้งเพล
อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี

จัดทำโดย

นายพงษ์จรัญ จันทรส่อง

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรอำเภอวารินชำราบ

คำนำ

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ตั้งแต่ ปี 2551 มุ่งเน้นการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรเป็นรายบุคคลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการธุรกิจ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ต่อมาในปี 2557 มีการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer เน้นหนักกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างเครือข่าย โดยให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง บนหลักการของการเรียนรู้ตลอดชีวิต การมีส่วนร่วม การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

Young Smart Farmer อำเภอวารินชำราบ เป็นอีกหนึ่งเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีแนวคิดที่จะพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับให้สินค้าเกษตรเกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนแล้วยังเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตพืชอินทรีย์ อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการให้บริการด้านอารักขาพืชแก่เกษตรกร และบุคคลทั่วไปอีกด้วย

คณะผู้จัดทำ

พฤษภาคม 2567

สารบัญ

เรื่อง

ข้อมูลทั่วไป Young Smart Farmer

หน้า

1

องค์ประกอบที่ 1 : ความคิดริเริ่มและความพยายามพัฒนาผู้ประกอบการในการสร้างผลงานในการเป็นต้นแบบ”ผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่”

1.1 มีความคิดริเริ่มในการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และสร้างสรรค์ผลงาน นวัตกรรมด้านการเกษตร มาปรับใช้เพิ่มประสิทธิผลทางการเกษตร เพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืน

1.2 มีแนวคิด หลักการในการทำงาน มีจิตอาสา มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้นแบบหรือเป็นแบบอย่างที่ดีที่ได้รับการยอมรับจากสังคมและมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

1.3 มีความสามารถในการทำความเข้าใจ/การถ่ายทอด/การนำเสนอและสื่อสาร มีความเข้าใจแนวคิดและนโยบายการพัฒนา YSF และเครือข่าย YSF ของกรมส่งเสริมการเกษตร

องค์ประกอบที่ 2 : ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งองค์ความรู้ และการสร้างคุณประโยชน์ ตลอดจนระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

2.1 มีสินค้าและตราสินค้า (brand) ที่แสดงถึงความเป็น YSF หรือการสนับสนุนโดยกรมส่งเสริมการเกษตร

2.2 การมีมาตรฐานสินค้ารับรอง หลักฐานแสดงถึงคุณภาพสินค้า และความปลอดภัยของผู้บริโภค

2.3 การพัฒนาต่อยอดผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า

2.4 มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ได้รับการยอมรับ มีการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพ สามารถมีผู้นำไปปฏิบัติได้จริง

2.5 การประชาสัมพันธ์ การจำหน่ายสินค้าและบริการ ผ่านสื่อออนไลน์ หรือช่องทางอื่นๆ

2.6 มีการบริหารจัดการการผลิต การตลาดอย่างต่อเนื่อง มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ

2.7 กิจกรรมที่ดำเนินการสามารถสร้างมูลค่าที่มีผลต่อเศรษฐกิจและสังคม

2.8 รางวัลประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน

องค์ประกอบที่ 3 : การขยายผล และการสร้างเครือข่ายด้านการผลิต การตลาด และองค์ความรู้

องค์ประกอบที่ 4 : การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคผนวก

เอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาผลงาน Young Smart Farmer ดีเด่น ประจำปี 2567

ข้อมูลทั่วไป Young Smart Farmer

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ: นางสาวเด่นนภา ถาวรสาย

วัน/เดือน/ปี เกิด: 2 ตุลาคม 2524

บ้านเลขที่: 380 หมู่ 8 ตำบลหนองกิงเพล อำเภวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี

โทรศัพท์: 063-7631564

สถานภาพสมรส: สมรส

ประวัติการศึกษา

จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.ว.ช.)

ประวัติการฝึกอบรม

- ปี 2566 อบรมหลักสูตร การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer ของกรมส่งเสริมการเกษตร
- ปี 2566 อบรมการผลิตปุ๋ยไว้ใช้เอง

แรงจูงใจในการเป็น Young Smart Farmer

การได้กลับมาอาศัยในประเทศไทยซึ่งเป็นบ้านเกิดของตนเอง ประกอบกับมีประสบการณ์การทำงานด้านการเกษตรในประเทศเกาหลีใต้ จึงทำให้เกิดแนวความคิด ที่จะทำสวนองุ่นในพื้นที่ของตนเอง ใช้ทุนตนเอง และเห็นว่าอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพหลักของคนในชุมชน นอกเหนือจากการทำกิจกรรมทางการเกษตรแล้วยังต้องมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการต่างๆเป็นประจำ เกษตรกรส่วนใหญ่ติดปัญหาการเดินทาง และการสื่อสารจึงเกิดเป็นแนวคิดที่ว่าหากได้ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม โดยเป็นตัวแทนเกษตรกรในชุมชนจะทำให้ชุมชนเกิดความสะดวกมากขึ้น ประกอบกับตนเป็นผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรอยู่แล้ว และยังเป็นโอกาสที่จะได้เผยแพร่ขยายผลกิจกรรมทางการเกษตรของตนและเกษตรกรในชุมชน ทั้งยังเป็นต้นแบบให้คนในชุมชนได้เรียนรู้การทำเกษตรแบบผสมผสาน ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร บนพื้นฐานความซื่อสัตย์สุจริตและการดำรงชีวิตอยู่ด้วยความพอเพียง

1. ความคิดริเริ่มและความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการสร้างผลงานในการเป็นต้นแบบ “ผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่”

เริ่มต้นจากการเป็นพนักงานโรงงาน ในต่างประเทศ รับเงินเดือนประจำ มีประสบการณ์การปลูกและดูแลรักษา ฝรั่งเป็นเวลานาน และครอบครัวในประเทศไทยอยากให้กลับมาดำเนินชีวิตในประเทศไทย มาพัฒนาผืนดินที่มีอยู่ใน ครอบครัว จึงได้ลาออกจากงานประจำเพื่อกลับมาดูแลครอบครัว จึงได้คิดหางานทำเพื่อเป็นรายได้เลี้ยงดูครอบครัว ซึ่ง อาชีพที่ต้องการคืออาชีพที่สามารถอยู่กับครอบครัว มีความเสี่ยงน้อย ไม่ส่งผลให้สุขภาพทรุดโทรม จึงตัดสินใจประกอบ อาชีพการเกษตรบนพื้นที่ทำกินของครอบครัว

ปี พ.ศ.256 มีโอกาสได้เข้าร่วมอบรมเรื่องการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้เอง จากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศรีโคออร์แกนิก จึงได้นำองค์ความรู้ที่ผ่านการอบรมมาพัฒนาและปรับปรุงใช้ในกิจกรรมการเกษตรของตน โดยเริ่มต้นใช้ปุ๋ยที่ผลิตเอง กับข้าว พบว่าข้าวเจริญเติบโตได้ดีน่าจะได้รับผลผลิตที่ดี แต่ในปีนั้นเกิดภัยพิบัติทำให้น้ำท่วม ผลผลิตทางการเกษตร เสียหาย จึงได้ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเกษตรเป็นการปลูกพืชผักสวนครัว เริ่มต้นปลูกในกระถาง และเริ่มลงแปลงปลูก โดยใช้ดินปลูกที่ผสมเองประกอบกับปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตเอง พบว่าพืชผักสวนครัวมีการเจริญเติบโตดี สามารถสร้างรายได้ มาเลี้ยงดูครอบครัว ทั้งยังเป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่ง ปี พ.ศ.256 ได้ เข้ารับการอบรมหลักสูตร “พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer” กับกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้เริ่ม เปิดสวนองุ่นให้กับเครือข่าย เข้ามาเยี่ยมชม และเพิ่มกิจกรรมการปลูกองุ่นหลากหลายสายพันธุ์ ทำให้เกิดผลผลิต ต่อเนื่องจำหน่ายได้ตลอดปี

ปัจจุบันดำเนินกิจกรรมด้านการปลูกองุ่นจำนวน 3 ไร่ มากกว่าสิบไร่ ในพื้นที่ของตนเอง เน้นกิจกรรม การเกษตรในระบบโรงเรือน ควบคุมการผลิตและโรคพืชได้ บ่อยครั้งที่ได้ร่วมอบรมกับหน่วยงานต่างๆและยังมีโอกาสได้ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ นำความรู้ที่ได้มาต่อยอดกับกิจกรรมที่ตนดำเนินการให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หลักการในการทำงานคือ สร้างทุกพื้นที่ให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร ผลิตสินค้าเกษตรที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม ปลอดภัยกับผู้ผลิตและผู้บริโภค มีโอกาสให้แบ่งปัน เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้นแบบของ เกษตรกรรุ่นใหม่ และผ่านการอบรมหลักสูตร การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer

- **แนวคิดและนโยบายการพัฒนา Young Smart Farmer และเครือข่าย Young Smart Farmer ของกรมส่งเสริมการเกษตร**

1) ปรับแนวคิดและสร้างแรงจูงใจในการทำอาชีพการเกษตร วิเคราะห์ตนเองจะจัดทำแผนการพัฒนาตนเอง ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตร

2) พัฒนากิจกรรมการเกษตรด้วยเทคโนโลยี Smart Farm ต่อยอดการผลิตที่สามารถจัดทำแผนการผลิตในแต่ละพืช และแนวทางการควบคุมโรค

3) เป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตรเต็มตัว ร่วมวางแผนและกำหนดวิธีการบริหารจัดการการผลิตที่ได้ด้วยแนวคิดตลาดนำการผลิต โดยผลผลิตที่ได้เป็นผลผลิตที่ได้รับการยอมรับ สร้างรายได้ให้กับตนเองอย่างมั่นคง

4) พัฒนาผลผลิตการเกษตรให้ได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ เพื่อยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตรและสามารถส่งออกได้ทั้งในและต่างประเทศ

2. ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งองค์ความรู้ และการสร้างคุณประโยชน์ ตลอดจนระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

เริ่มต้นจากปี 2566 หลังจากที่ได้รับโอกาสร่วมอบรมเรื่องการผลิตปุ๋ยไว้ใช้เอง ถือเป็นจุดเริ่มต้นการดำเนินงานด้านการเกษตรแบบเต็มตัว เรียนรู้และฝึกฝนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ลองผิดลองถูกในกิจกรรมของตนเองมาโดยตลอด สำเร็จบ้างและพบปัญหาอุปสรรคบ้างก็หาแนวทางการแก้ไข จากการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้งจากออนไลน์และสอบถามจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและหน่วยงานราชการที่เป็นแหล่งองค์ความรู้เพื่อมาปรับเปลี่ยนและพัฒนากิจกรรมของตนให้มีประสิทธิภาพ

เมื่อกิจกรรมภายในพื้นที่การเกษตรเริ่มมีผลผลิตและเป็นที่รู้จักของคนในชุมชน ปี 2566 ได้รับคัดเลือกจากคณะกรรมการหมู่บ้านและชาวบ้านสร้างเม็กให้เป็นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านหนองกินเพลได้ หมู่ 8 ตำบลหนองกินเพล อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี และได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเกษตรอำเภวารินชำราบให้อบรมหลักสูตร การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer ของกรมส่งเสริมการเกษตร ปี 256 ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินกิจกรรมการเกษตร ทุกๆกิจกรรมที่ดำเนินการ ดำเนินการในรูปแบบเกษตรปลอดภัย มีโลโก้สินค้าเป็นของตนเอง ว่า”บ้านสวนอ๋องฮันอี”

ปัจจุบันสามารถร่วมเป็นวิทยากรให้กับกลุ่มเกษตรกรที่สนใจ หน่วยงานภาคีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เป็นจุดศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับเกษตรกรที่สนใจ เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลหนองกินเพล ทั้งยังเข้าร่วมอบรมกับหน่วยงานต่างๆเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ผลักดันสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าเช่น การปลูกองุ่น และการแปรรูปองุ่น มีช่องทางการตลาดคือ ตลาดชุมชน ,ตลาดของหน่วยงานราชการ ,Facebook ,Line บริหารจัดการการผลิตโดยการจัดทำปฏิทินการเพาะปลูก ให้สามารถให้ผลผลิตได้ตลอดปีและสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน บันทึกต้นทุนการผลิตในแต่ละกิจกรรม

ภาพกิจกรรม

3.การขยายผล และการสร้างเครือข่ายด้านการผลิต การตลาด และองค์ความรู้

หลังจากที่ผ่านการคัดเลือกให้เป็นอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน(อกม.) และผ่านการอบรมหลักสูตร การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer ของกรมส่งเสริมการเกษตร ก็พัฒนากิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยการนำเอาเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่มาทดลองใช้ในกิจกรรมการเกษตร เช่น ระบบสาร์ทฟาร์ม ,การใช้โซล่าเซลล์ ,การผลิตพืชในโรงเรือน ,การให้น้ำแบบสปริงเกอร์ พัฒนาให้เป็นจุดศึกษาดูงาน สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรที่สนใจ ตลอดจนให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนด้วยดีเสมอมา ร่วมเวทีเชื่อมโยงเครือข่าย YOUNG Smart Farmer ระดับอำเภอและระดับจังหวัด เพื่อสร้างเครือข่าย YSF รองรับผู้ประกอบการรายใหม่ ที่มีความเข้มแข็งและสร้างความยั่งยืนให้กับอาชีพการเกษตร นอกจากนี้ยังมีการบูรณาการการถ่ายทอดองค์ความรู้ร่วมกับหน่วยงานต่างๆเช่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกินเพล,มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี,ศพก.(เครือข่าย)ตำบลหนองกินเพล,กลุ่มแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตลอดจนการวางแผนการผลิตตามปฏิทินการปลูกพืช เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้รับการรับรองมาตรฐานสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร

4.การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแนวทางการพัฒนาภาคเกษตร ภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG โดยมีเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนภาคเกษตรไทยไปสู่ 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูง ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น มุ่งยกระดับผลผลิตเกษตรสู่มาตรฐานสูง ด้วยระบบการผลิตที่ยั่งยืน ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพ ความปลอดภัย โภชนาการ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การทำการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูง ด้วยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นความเป็นพรีเมียม มีอัตลักษณ์ มีความหลากหลาย และสามารถกำหนดราคาขายได้ตามคุณภาพของผลผลิต ทั้งนี้ การพัฒนาภาคเกษตร ภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบดั้งเดิมที่ “ผลิตมาก แต่สร้างรายได้น้อย” (More for less) ไปสู่เกษตรสมัยใหม่ที่ “ผลิตน้อย แต่สร้างรายได้มาก” (Less for more) โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูงหรือเป็นสินค้าพรีเมียม ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนที่นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

นางสาวเด่นนภา ถาวรสาย เกษตรบ้านหนองกิงเพลใต้ หมู่ 8 ตำบลหนองกิงเพล Young Smart Farmer อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นอีกหนึ่งเกษตรกรกรต้นแบบเกษตรปลอดภัย วิถีพอเพียง โดยเป็นผู้ที่มุ่งมั่นและพร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ นำเอาความรู้ด้านวิทยาศาสตร์มาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเปลี่ยนเกษตรเคมีสู่เกษตรปลอดภัย โดยปรับใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมทั้งการปลูกผลไม้ในโรงเรือน, การทำปุ๋ยหมัก, การควบคุมแมลงศัตรูพืช โดยการใช้สารชีวภัณฑ์เช่น เชื้อราบิวเวอร์เรีย, ไตรโคเดอร์มา เป็นต้น จึงทำให้ได้ผลผลิตปลอดภัย เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ปัจจุบันยังเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านเกษตรของเกษตรกรในชุมชนตำบลหนองกิงเพล อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นศูนย์รวมการสร้างอาชีพและจิตสำนึกให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมเข้ามาศึกษาเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไป

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.การผลิตปุ๋ยสูตร 5-3-1-1

ทำปุ๋ยหมักสูตร 5311ของ รศ.ดร.บุญส่ง เอกพงษ์ โดยมีอัตราส่วนของใบไม้ 20 กระสอบ ปุ๋ยคอก 12 กระสอบ แกลบดำ 4 กระสอบ รำ 2 กระสอบ และ พด.1พด.3 (อย่างละ 1 ซอง) กากน้ำตาลผสมน้ำรดใส่กองปุ๋ยหมัก(ความชื้นของน้ำที่ใช้ 50%) แล้วกลับส่วนผสม 3 รอบ ให้เข้ากันแล้วตักบรรจุใส่กระสอบซึ่งส่วนผสมทั้งหมดทำให้ได้ปุ๋ยหมัก 60 กระสอบ ใช้เวลาหมักไว้ 1 เดือนโดยประมาณ จะสามารถใช้ปลูกผักได้ประมาณ 1 โรงเรือน

